

SZERKESZTŐI IRUDA

Belmagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét
illető közlemények címzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Égész évre 16 frt. vagy 32 korona. Negyed évre 4 frt. vagy 8 korona.
Félévre 8 frt. „ 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. vagy 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők
és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora: 1 frt.
Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilttári cikkek:

garmand sora után 20 kr. fizetendő.

A titkos alap.

Azt sokan tudják, hogy a miniszterelnök rendelkezése alatt nem kevesebb, mint 200 ezer forint olyan pénz áll, a melynek hováfordításáról tartózik ugyan számot adni utólagosan, de arra használhatja, a mire neki tetszik.

Ezt a titkos természetű alapot a költségvetési vita rendjén felbolygatják ugyan, de még sem annyira, hogy a miniszterelnök kezét némileg megkösse, legalább annyira, hogy az ország polgárainak adóiból összeállott ezen összeget a miniszter urak ne használhassák fel nagy részben épen pártzélokra.

A legutóbbi vita során kiderült az is, hogy a rendelkezési alap jelenléte egy része a kormányparti sajtó fellegelésére fordítatik.

Amde a mi nézetünk szerint ez az alap — a mely egy része az ország közpénzeinek — nem csak arra való, hogy egyes vidéki vagy fővárosi kormányparti lapok gazdagon segélyezhessenek, hanem van, legalább kellene lennie ez alapnak egy fontosabb és jelentősebb feladata is.

Magyarország, legalább így mesélnek törvényeink, önálló, független állam, melyet nem dirigálhat sem Bécs, sem Róma, sem Berlin. Azt is regélik, hogy Magyarország nincs beolvadva Ausztriába, nem pusztá fogalom, hanem létező valami.

Mi magyarok — sőt még reánk agyarkodó oláh és tót testvéreink is — tudják, hogy Magyarország létezik és törvényei vannak, sőt székes fővárosa is, de nem tudják ezt külföldön: Franciaországban ép oly kevéssé, mint Olaszországban, avagy Skandináviában, Dániában, vagy Angolországban... Elég szomorú, hogy a rendelkezési alaphoz magyar kormányparti lapokat kell szubvenzionálni azért, hogy ezek itt az ország határai között bizonyítgassák az ország függetlenségét, önállóságát. De nézetünk szerint sokkal helyesebb és üdvösebb lenne, ha a rendelkezési alapot arra fordítaná a kormány, hogy végre a külföld megismerje és elismerje létezésünket, önálló államiségünket.

Mit tapasztalunk ugyanis a külföldi lapokat olvasva? Azt, hogy a nagy politikai lapokban, melyek a külföldi kormányok szolgálatában állanak, nem találjuk fel sehol Magyarország nevét, hanem „Ausztria” név alatt referálnak rólunk és országunkról.

Elvértve egy-egy külföldi pártpolitikai lapban — mely nem kormányparti — akadunk néha „Magyarország” nevére, Budapestre, de oly kommentárok kíséretében, hogy inkább óhajtánók, hogy ugyanazt „Ausztria” név alatt írták volna meg.

Még a hivatalos diplomatikus elnevezés: Ausztria-Magyarország is ritkán fordul elő s amit azután ily cím alatt találunk, azon ugyancsak kiizlik, hogy bécsi tollból folyt.

Igy van az, így tűrik és tűrték ezt kormányaink, a helyett, hogy a kezdet kezdetén segítették volna a dolgon. Végre is jogtalanságot és igazságtalanságot nem követelne a magyar kormány, ha megkövetelné a külállamok kormányparti hírlapjaitól, hogy lapjaikban úgy kösöljék a magyar ügyeket, mint az önálló magyar állam ügyeit.

Ha már külképviseletünk és külgügyünk közössé is törvényesített Ausztriával, azért ezen közösség elfogadásával Magyarország nem mondott el elismert függetlenségéről és államiságáról s első sorban a bécsi külgügyi sajtóirodától követelhetné még a kormány, hogy a külföldi lapokat Magyarország dolgai felől ne „Ausztria” gyűjtőnév alatt közölje.

A rendelkezési alapnak tehát legfontosabb célja és feladata az lenne; Magyarország székes fővárosában egy oly sajtóiroda, vagy távirati iroda fel-

állítás, melyből a külföldi lapok a magyar ügyekről kellő és a magyar állam önállóságához méltó értesítést nyernének s végre a külföldi cikkek, értesítések, szakszerű tudósítások által felvilágosították, hogy Magyarország mint önálló ország csakugyan létezik, hogy a magyar nemzet él és nem bár, hanem épol művelt, mint a német, francia, angol, olasz. — A rendelkezési alap arra való lenne, hogy magyar s nem osztrák forrásból látnák el a külföldi lapokat Magyarország ügyeiről, eseményeiről s hogy végre eloszlanék a külföldi szeméiről ez a halyog, melyet a bécsi tudósítások növesztettek meg akként, hogy a külföldi lapok csak Ausztriát és osztrákokat látnak és ösmernek.

Politikai hírek.

A Ház munkarendje. A képviselőház körülbelül még csak egy hétig lesz együtt, legfőkébb talán 20-ig, azután kezdődik a karácsonyi szünet, mely el fog tartani január közepéig. Minthogy a költségvetés tárgyalása már a napokban be lesz fejezve, a kormány szándéka az, hogy a bizottságok által már előkészített kisebb javaslatokat, melyek közt fontosabbak vannak, még a szünet előtt le tárgyalassa. Ilyen az indemniti-javaslat, melynek tárgyalása azért szükséges, mivel a főrendiház pléniuma ez évben már nem fogja tárgyalni, a kormány pedig nem mehet át az új évben, a költségvetési felhatalmazás nélkül. Le kell tárgyalni az unjonozási, valamint a népfölkelési nyilvántartásról és a csendőrtisztek szaporításáról szóló javaslatokat is.

A költségvetési törvény, melyet a miniszterelnök közvetlenül a pénzügyi tárca költségvetésének letárgyalása után a képviselőházban benyújtott, az 1894. évre megállapítja, hogy a magyar korona országainak rendes kiadásai 394,582,835 forintban, átmeneti kiadásai 47,626,883 forintban, beruházási kiadásai 16,461,975 forintban rendkívüli közüti kiadásai 6,530,561 forintban állapítottak és ajánlatnak meg, a mi összesen 465,192,254 frt kiadás. Ennek fedezetére 465,303,942 frtban vannak megállapítva a bevételek, a 111,668 forint fölösleg a pénztári készletek gyarapítására szolgál.

A T. Ház.

Budapest, decz. 10.

A képviselőház szombati ülésének legnagyobb eseménye az, hogy befejezte a még hátra volt utolsó tárcának, a pénzügyminisztérium költségvetésének tárgyalását s W e k e r l e Sándor miniszterelnök rögtön betervezhette a jövő évi költségvetéséről szóló törvényjavaslatot. A ház a javaslatot a pénzügyi bizottsághoz utasította előzetes tárgyalás végett, úgy hogy a jövő hét vége felé az appropriációt is megszavazhatja a képviselőház.

A pénzügyi tárca költségvetésénél kevés felszólalás történt s a tárgyalás oly rohamosan haladt előre, hogy délután 1 órakor megkezdődött a kérvények tárgyalása.

Ez volt az ülés legérdekesebb része. Azon kérvények egy része képezte a tanácskozás tárgyát, melyeket a törvényhatóságok a főrendiház újraszervezése céljából intéztek a képviselőházzal.

A bizottság úgy kívánta ezeket a kérvényeket elintéztetni, hogy azok egyszerűen a kormányban adassanak ki.

Ezzel szemben Madarász József érdemleges határozat hozatalát sürgette s azt a nézetét nyilvánította, hogy a főrendiházat is képviselői alapon, választás útján kellene megalakítani.

Herman Ottó pedig azt jelentette ki, hogy ő az egy kamararendszer híve, mert csak ezt tartja a demokrácia követelményeivel megegyeztetetnek.

Nagyfontosságú fordulatot adott a vitának Horváth Gyula Nándor felszólalása, a melyben azt hangsúlyozta, hogy a Ház az időt jelenleg nem tartja alkalmasnak arra, hogy e kérdéssel foglalkozzék. Utalt arra, hogy a nemzeti párt akkor, midőn 1885-ben a főrendiház reformját a képviselőház tárgyalta, azon álláspontot foglalta el, hogy abban a képviselői elem is kifejezésre jusson. Ez

az álláspontja ma is, de az idő és viszonyokat a párt nem tartja alkalmasnak arra, hogy e kérdés most napirendre kerüljön.

W e k e r l e miniszterelnök a kérvényi bizottság javaslatát kívánta elfogadtatni, — kijelentvén, hogy a főrendiháznak, egy vagy más irányban hozott határozata őt nem indítja rögtönösen arra, hogy a főrendiház reformját vesse fel. — Együttal azt a reményét fejezte ki, hogy a főrendiház nem foglalt végleges állást a kormány ellen s úgy fogja jogait gyakorolni, hogy a határozatai a szükségessé vált fejlődést ne gátolják.

Helffy Ignác a reform szükségét hangsúlyozta, míg Horváth Gyula elítélte azt a taktikázást, melyet e kérdésben követtek s kijelentette, hogy e kérvényeknek egyszerű kiadását a kormánynak minden nyilatkozat nélkül, nem tartaná a Ház méltóságával megegyezhetőknek.

Ugron Gábor egyenesen a kormány-pártra utalt, mint mely ebben az ügyben az akció a törvényhatóságokban megindította s most tartózkodni akar itt a határozathozatalnál.

Hieronymi Károly úgy a maga, mint a kormány több tagjai nevében kijelentette, hogy nem látják elérkezettnek az időt arra, hogy a főrendiház reformja kérdésében bármely kezdeményező lépést tegyenek.

A Ház ezután elfogadta a kérvényi bizottság javaslatát.

Miniszterek tanácsa.

Budapest, decz. 10.

Szombaton reggel tíz órától délután 3 óráig tartó minisztertanács volt a miniszterelnöki palotában.

A minisztertanács első sorban a képviselőház legközelebbi munkarendjével foglalkozott, s mint értesülünk, a kormánynak az a szándéka, hogy a közgazdasági biróságról szóló törvényjavaslatot előbb tárgyalja le a képviselőház, mint az egyházpolitika javaslatokat.

Ugyancsak a minisztertanácsban hosszabb eszmecsere folyt azon módosítások felett, melyeket a gyermekek vallásáról szóló törvényjavaslat tárgyában protestáns részről kívánnak s melyekre nézve gróf Csáky Albin egy függetlenségi párti képviselő előtt úgy nyilatkozott, hogy a kívánt módosításokra, nézve ő egymaga nem dönthet, csakis a minisztertanács, mert, a gyermekek vallásáról benyújtott törvényjavaslat az egész kormány által elfogadott megállapodásoknak eredménye.

Ugyancsak e tanácsban történtek meg a föltérjesztések a még ebben az esztendőben kinevezendő főrendiházi tagok kinevezésére nézve.

A kormány ebben az esztendőben öt tagot, s a jövő esztendő januárjában ismét öt tagot fog kinevezni a főrendiházba.

A kinevezendő főrendek tulyomó része jelenlegi szabadelyv párti képviselőköl fog állani. Báró Baich Miklós fogja hírszerint megnyitni a sort. Továbbá főrendiházi tagokl vannak kiszemelve: Emich Gusztáv volt országgyűlési képviselő és Bródy Zsigmond laplulajdonos, ki két esztendő előtt nyolczvanezer forint kulturális alapítványt tett.

Hogy Horváth Boldizsárt is ki fogják e nevezni, arra nézve még nincs megállapodás.

A kinevezendő főrendek valamennyien hívei lesznek a kormány egyházpolitikájának.

Törvényjavaslat.

A polgári házassági jogról.

V. FEJEZET.

A házasság megszűnése.

94. §. A házasság megszűnik:

a) az egyik házastárs halálával (95. §.)
b) bírói felbontással.

Halottanyilváníts esetén az a vélelem irányadó, hogy a halottanyilvánítt nem élt tovább annál az időpontnál, a mely az ítéletben elhunyt napjául meg van állapítva.

95. §. Megszűnik a házasság az által is, hogy az egyik házastárs a másiknak halottanyilvánítsa után házasságot köt, kivéve ha az új házasságot kötő felek egyike a házasságkötéskor tudta, hogy a halottanyilvá-

nitott él, vagy ha az új házasság egyébként okból semmis avagy a 74. §. f. pontja alapján érvénytelenné van nyilvánítva.

96. §. A házasság csak bírói ítélettel és csak a 67—102 §-okban foglalt okokból bontható fel.

97. §. A házasság felbontását kérheti az a házastárs, kinek házastársa házasságtörést vagy természetelleni fajtalanságot követ el, avagy tudja, hogy házassága még fennál, új házasságot köt.

98. §. A házasság felbontását kérheti az a házastárs, kit házastársa hűtlenné elhagyott.

Hűtlenn elhagyás csak akkor forog fenn:

a) ha a házassági életközösséget szándékosan és jogos ok nélkül megbontó házastárs bírói határozattal az életközösség visszaállítására lett kötelezve és a határozatnak egy év alatt igazolatlanul eleget nem tesz;
b) ha a hűtlenn elhagyó házastárs, kinek tartózkodási helye ismeretlen és legalább egy év óta híre vesztett, az életközösségnek egy év alatt leendő visszaállítására bírói hirdetmény útján siker nélkül hivatott fel.

99. §. A házasság felbontását kérheti az ki, a házastársa élete ellen tört, vagy kit házastársa testi épségét avagy egészségét veszélyeztető módon szándékosan súlyosan bántalmazott.

100. §. A házasság felbontását kérheti az a házastárs, kinek házastársát büntetett miatt a házasság megkötése után jogerejűleg halálra vagy legalább öt évi fegyházra vagy börtönműre ítélték.

101. §. A házasság felbontásának az előző §. alapján nincs helye, ha a házastárs a büntetést a házasság megkötése előtt, követte el és erről házastársának a házasság megkötésekor tudomása volt.

102. §. A házasság az egyik házastárs kérelmére felbontható, ha a másik házastárs:

a) a házastársi kötelezettségeket szándékosan magaviselete által súlyosan megsérti;
b) a házastársak családjaéhoz tartozó gyermeket bűncselekmény elkövetésére vagy erkölcsellen életre reábirja vagy reábirni törekszik;
c) erkölcsellen életet megátalkodottan folytat; vagy
d) házasság megkötése után jogerejűleg öt évnél rövidebb tartami fegyházra vagy börtönműre, avagy nyereségvágyból elkövetett vétség miatt fegyházra ítéltet;

és a bíró a házastársak egyéniségének és életviszonyainak gondos figyelembevételével meggyőződött arról, hogy a felsorolt okok következtében a házassági viszony annyira fel van bomolva, hogy a felbontást kérő házastárs a további életközösség elviselhetetlenné vált.

103. §. A ki házastársának vétkes cselekményébe beleegyezett, vagy abban részes volt a házasság felbontását nem kérheti.

Az a körülmény, hogy a felbontást kérő fél ellen is forog fenn bontó ok, a kereseti jogot ki nem zárja.

104. §. A kereseti jog elenyészik, ha a házastárs a vétkes cselekményt megbocsátotta.

Megbocsátásnak a per folyama alatt is helye van.

105. §. A 97., 99., 100. és 102. §-ok eseteiben a keresetet csak attól a naptól számított hat hónap alatt lehet megindítani, a melyen a házastárs a vétkes cselekményt elkövette, illetőleg a jogerejű büntető ítélet jogerőre emelkedése után tíz év múlva felbontó keresetnek nincs helye.

Ha a házastárs a kereset megindításában erőhatalom vagy cselekvőképтелenség által gátolva van, míg ezen akadály tart, a határidő folyása szünetel.

106. §. A felbontás iránti kérelem támasztására a kereset vagy viszonykereset alapjául szolgáló bontó ok kapcsán oly bontó okra is lehet hivatkozni, a melyre nézve a kereseti jog már megszűnt.

107. §. A felbontó ítéletben az a házastárs, kinek hibájából a házasság felbontott vétkesnek nyilvánítandó.

Ha a viszonykereset folytán mindkét fél hibájából történt a házasság felbontása, a bíró mind a két házastársat vétkesnek nyilvánítja.

Viszonykereset nélkül is kérheti alpelesen, hogy a házasság felbontása esetében a felperes is vétkesnek mondassék ki, ha elene bontó okot igazol; ezen kérelmet oly bontó okra is alapíthatja, melyre nézve kereseti joga már megszűnt, de a felbontás alapját képező bontó ok keletkezésékor még fennállott.

A házasságtörés okából vétkesnek nyilvánított házastárs a házasság ítéletben eltiltandó a házasságkötéstől azzal, a kivel a házasságtörést elkövette.

108. §. Cselekvőképességében korlátozott házastárs a házasság felbontása végett indított perben perképes.

109. §. Elmebeteg házastárs nevében törvényes képviselője kérheti a gyámhatóság felhatalmazásával a házasság felbontását.

A gyámhatóság a felhatalmazást csak

akkor adhatja meg, ha a házasság felbontását az elmebeteg házastárs nyilvánvaló érdeke követeli.

110. §. A házasság a felbontó ítélet jogerőre emelkedése napján szűnik meg.

111. §. A házasság felbontása esetében a házastársak vagyoni viszonyaira, a mennyiben a jelen törvényt más nem rendel, az érvényben lévő jogszabályok alkalmazandók.

112. §. Ha az ítélet csak az egyik házastársat nyilvánította vétkesnek, ettől a másik házastárs a házasság fennállása alatt adott ajándékait visszakövetelheti.

A vétlen házastársnak a házassági szerződésben, valamint a házasság fennállása alatt a vétkes fél részére tett ajándékozási ígéretei hatályukat veszítik.

A visszakövetelésre a gazdagodási kereset szabályai irányadók.

A visszakövetelés joga az örökösökre csak az esetben száll át, ha a házastárs keresettel érvényesítette.

A kereset a házasság felbontásától számított egy év alatt elévül.

113. §. A nem vétkes nő a vétkesnek nyilvánított férj vagyoni helyzetének és társadalmi állásának megfelelően eltartani köteles, a mennyiben ily tartásra a nőnek jövedelme elegendő.

A tartás készpénzben előre és rendszerint havi részletekben fizetendő.

A tartást a nő kívánságára a férj biztosítani köteles.

114. §. A kiszabott tartás felemlésének van helye:

a) ha a szükséges tartás nem volt a férj vagyoni helyzete miatt megállapítható és ez időközben megváltozott;

b) ha a tartás megállapításánál a nőnek oly jövedelmei voltak számításba, melyektől később önbizóján kívül esett.

116. §. A házastárs nézve a per megindítása után a házastársak szabadon egyezkedhetnek és a nő le is mondhat róla. A tartás kötelezettsége a férjnek örökösére is átszáll, ezek azonban annak a hagyatéki tiszta jövedelme erejéig való leszállítást kérhetik.

116. §. A férj tartási kötelezettsége megszűnik, ha a nő új házasságot köt.

117. §. Az elvált vétkes nő férje nevét nem viselheti.

A nem vétkes nő azonban férje nevét a házasság felbontása után is megtarthatja, ha ezen akarattal a perben kifejezte.

A bíró köteles a nőnek ezen jogát a bontó ítéletben kimondani.

118. §. A bíró a felbontó ítéletben a közös kiskorú gyermekek elhelyezése és tartása felől is határoz.

A pokolgép.

Bombamerénylet a francia képviselőházban.

Valamikor a pinceszől akarták fölrobbantani az angol parlamentet. A sötétben előkészített gonosz terv felfedezésének évfordulóját még most is rendezes megüli Londonban nagy ünneppel. Ma egészen másképpen kezdenek az ilyen merényletkez. A vállalkozó szellemű gazember zsebre dug egy pokolgépet; világos nappal elszál a képviselőház karzatára és onnan ledobja bombáját a képviselők közé.

Igy történt a francia képviselőházban.

Az alávaló merénylet áldozatai halottak és sebesültek.

Könnyen elképzelhető, hogy Párison lázas izgatottság vett erőt, a mikor híre futott a gazdaságnak; a kormány a legszigorúbb és a legmesszebbmenő intézkedésekre készült az anarkisták megfékezésére végett. Mert semmi kétség sem férhet hozzá, hogy az anarkisták kezét kell keresnünk ebben a merényletben is.

A német császár után a francia képviselőház! Itten valóban nincsen nemzetiségi vagy politikai megkülönböztetés. A társadalomnak borzasztó ellenségéül állunk szemben, a ki épen olyan cinizmussal viszi a pusztulás csiráját az isten házába, mint a színházba; a császári palotába, mint a köztársasági kamarába!

Ilyen ellenség megsemmisítésére elégtelen az elszigetelt védekezés. Minden újabb gazdaság közelebb hozza megvalósulásához azt az eszmét, hogy össze kell fogniok az államoknak a közös ellenség üsszszúzása végett. Az ellenség hadat üzent az egész modern társadalomnak, összes intézményeinek és a legpéldátlanabb brutalitással folytatta ezt a kannibáli háborút. Az egész modern társadalomnak egyesült erővel kell tehát védekeznie a közös veszedelm ellen.

A vakmerő merényletről a következőket írják Párisból:

Délután két órakor nyílt meg a képviselőház mai ülése. Dupuj tit az elnöki széken, jelen volt a miniszterelnök, s az egész kormány. A képviselők nagy számban jöttek el az ülésre, s a karzatok padosorai is tömve voltak.

Az ülés azonban szokatlanul csöndes

— Nos Tom, mi lenne akkor ha szaretném? kérde Judith sötét szempillái alól, lopva tekintve rá.

— Oh az nem új dolog előttünk! —

— On Julia, tudva, hogy mennyire szeretjük Judithot az a mit te szándékozol tenni kegyetlenség! — zokogta Griffin kisasszony.

Egy régi-régi magyar főúri temetés jellegével folyt le szombaton a szonokdobokamegyei Kerlésen öv. gróf Bethlen Gáborné szül. Bethlen Klára grófnő temetése. A Vörösmarty Mihály megénekelte Csarhalmon van a kerlési kastély, melyet 1813-ban a poetikus lelkű és liberalis gróf Bethlen Lajos, Gábor gróf negyatyja épített. Gyönyörű park és kert veszi körül, honnan messzi kilátás nyílik a völgyre.

kiáltá Earnshawné; s dühösen ment ki a szobából.

Dél előtt fél tíz órákor kezdődött meg a gyászszertartás a ref. egyház egy gyönyörű szoltárával, melyet tereztben a dési és sőfalvi és még egy kántor énekeltek. A gyászbeszédet Incze Lajos erzsébetvárosi ref. lelkész végezte, rokonszenvesen kiemelve az elhunyt grófnő érdemeit, mint anyának, magyar nőnek és egyháza leányának. Az őreg grófnő legutóbbi időben is maga hímizte a szegény eklézsiák számára az úrvacsorai szószekek terítőket. Az ima elhangzása után a falu népe felvratte a koporsót és megindult a menet egy oly temetésre, mely egészen a lovag korra emlékeztet a maga egyszerű gyászával és nemes egyszerű poézissal. A grófnő kegyura volt — a helyi száslakosság egyháza községnek, ennek következésében részt vett a végítasság megadásában az egész község és pedig a következő sorrendel: Elő ment a községi ügyvezető szász lakosság Turner zászló alatt erre a leányok rettén-

Aztán megzendült künn zsoldáros könyvekből a szász leányok bucsuzó éneke és özv. gr. Bethlen Gáborné a régi magyar asszonyok egyik mintaképének temetése véget ért.

(20)

— Oh az nem új dolog előttünk! —

— On Julia, tudva, hogy mennyire szeretjük Judithot az a mit te szándékozol tenni kegyetlenség! — zokogta Griffin kisaszszony.

kiáltá Earnshawné; s dühösen ment ki a szobából.

Az alagút folyósó bejárata felett ez a mondat áll: „Nyughely ez a fáradtaknak.” Kétféle a sziklafalra erősített gyertyák között haladt a koporsó, miután az ajtónál a szász pap még elbucsuztatta a halottat. Benn a kriptá dögben a három párka és a kaszás Saturnus közsabrá áll. A ref. pap imája és a kántorok szomorú éneke közben egy nagy fülkébe helyezték az öreg grófnő koporsóját. A grófnővel majdnem egy idős régi öreg kertészre ment be a fülkébe és igazgatta urnője koporsóját és helyezte el rajta a koszorukat, legfeljeli fejénél a fiát.

MINDENFELE.

Kolozsvárt, december 11.

December 1-vel új előzetést nyitottunk. Járjuk az előzetési díjak pontos elküldését.

Kérjük azon t. olvasóinkat, kik előzetési díj-
akkal hátrálkban vannak, sziveskedjenek azokat mie-
g megküldeni, mivel alig egy pár hét választ el az
évtől.

Előfizethetni lehet bármely naptól kezd-
ve. Előfizetési feltételeink lapunk homlokán
vashatók.

— **Uj regény.** Uj angol regényünk
Zaida önfeláldozása cím alatt
elenik meg lapunkban. Ez a rövid regény
igen szép, érdekes és poetikus mű, a mely-
ben olvasóink bizonyára sok élvezetet fog-
nak találni. — Uj évvel egy nagyobb-
zabásu angol regény közlését kezdjük el,
gyik leghíresebb regényíró tollából, a me-
ret előre is olvasóink figyelmébe ajánlunk.

— **Végleges megnyugtató.** A
kolozsvári pénzügyek egy némelyike el-
len fölkelte gyanu már megszűntnek mon-
dató: és hogy a legkisebb kétely se lehessen
ezen intézetek hitelképessége iránt, az **Első
Haza Takarékpénztár**, mely tudva-
valólag a világpiacunk egyik legszolidabb
s leggazdagabb intézete, tegnapelőtt a ko-
lozsvári gyanúsított intézeteknek 800,000
forint hitelt szavazott meg. Tudom-
ságunk szerint ezen hitelt egyik intézet
nem szándékozik igénybe venni, mert ez idők
szerint nincs arra szüksége; de közöltük e
biztos forrásból eredő hírt annak konstatá-
sására, hogy ott, hol szakszerűen megtudják
telni valamely pénztársulat hitelképességét,
nem táplálnak a mi intézeteink iránt semmi
kétséget.

— **A kolozsvári honvéd egylet**
tegnap d. u. gyűlést tartott Nagy Lajos ta-
nár elnöke alatt. A gyűlés első tárgya In-
gredy elhunyt volt. A választmány elhatá-
rozta, hogy a mélyen súlyított özvegynek
résztvértárban fogja tolmácsolni az egylet ki-
váló tagjának és tisztelbéli elnökének el-
vezetése felett érzett őszinte, mély fájdalomt.
A gyűlésen bemutatott a résztvevőket, a
melyek a társ egyesületek és bajtársak nagy
személyiségeit az Incedy halála alkalmából ér-
keztek. Több vidéki bajtárs a választmány
iránt elismeréssel adózott a kegyeletért, hogy
az elhunyt ideje korán gyászjelentést kül-
dött szét s alkalmat nyújtott, hogy a kivál-
ós temetésén távolabb vidékről is megje-
lenhessenek, leróni a tisztelet és ragaszkodás
szomoru adóját. Az egylet a résztvevőket
jövőben fogja megörökíteni. A választmány-
nak azután bejelentették, hogy a fővárosi
orsz. gyűlésre Szabó Sama elnök és Kalmár
Antal főhadnagy utaztak fel. A választmány
feltevést tett Kolozsvárt létesítendő hon-
véd menedékház létesítése ügyében is az orsz.
gyűlésnek. Több egyleti ügyet igazítottak el
ezeken kívül.

— **Színház.** Szombaton este „Ham-
let” került előadásra E. Kovács Gyulával.
Hamlet a töprengő, de töprengésében is a
céljához öntudatosan siető tragikus, E. Ko-
vács Gyulának szinte a legjobban megterem-
tetett alakja valamennyi Szekszpir-féle alak
között. A többi szereplők is sok igyekezettel
működtek közre és nem egy sikertült jelenet-
ben nyújtottak művészi élvezetet a gyérszámú
közönségnek, a melyik felvonások végén és
nyílt jelenetben is tapsokkal tüntette ki a
szereplőket.

— **Magyeri darabja.** A kolozsvári
színház kitűnő művészeinek új operettje szom-
baton f. hó 18-án fog bemutatásra kerülni
a népszínházban Budapesten. Az operette
ezime, mint már lapunkban is említve volt:
„A z ö t d i k p o n t” s a szerző tárgyat
egy régi francia vígjátékából vette. Magyeri-
nek ez már a második darabja, melyet a
népszínház elfogadott.

— **Az Emke igazgató választmánya**
f. hó 12-én d. u. 3 órakor a városházán ren-
des havi ülést tart. Ez ülésre a választott
és alapító választmányi tag urakat tisztelettel
meghívjuk. Kolozsvár, 1893. decz. 11-én.
Gr. Bethlen Gábor elnök, Sándor József t.
alelnök-főtthár.

— **Tanítói választás.** Kolozsvárt
a kökért utcai rom. kath. iskolánál az Esz-
tegar Tivadar, vezér-tanító nyugdíjazása miatt
megfűresedett állásra a rom. kath. egyház
képviselő testülete: Bányai Lajos mákói igaz-
gató-tanítót választotta meg. E választással
Bányai Lajosban egy 19 éves gyakorlati
mulattal rendelkező jeles tanárt nyert ezen
iskola.

— **A színház jubileum nagy**
bizottságának ülése. Az erdélyi szin-
szeti jubileum nagy bizottsága csüt-
örtökön, decz. 14-én, délután 4 órakor
a vármegyeház termében ülést tart. — Az
ülési fő tárgya a jubileumi Emlékkönyv el-
számolása. — A bizottsági tag urak tiszte-
lettel fölkérnek, hogy ez ülésre mentől tel-
jesebb számban megjelenjen sziveskedjenek.
Kolozsvár, 1893. hó 11-kén. Gyarmathy
Miklós alelnök. Hegyes Vilmos jegyző.

A jubileumi nagybizottság tagjainak névsora
a következő: Elnökök: Bethlen Gábor gróf,
Béldi Ákos gróf. Alelnökök: Gyarmathy
Miklós, Albach Géza. Jegyzők: Ferenczy
Zoltán dr., Hegyes Vilmos. Pénztárnok:
Hory Béla. — Bizottsági tagok: Bánffy
György gróf, Bánffy Miklós gróf ifj., Bar-
csay Domokos Bartha Miklós, Bak Lajos, Be-
nigni Sámuel, Bethlen Bálint gróf, Biró Bé-
la dr. Büllöny József, Bónis István, Csiky
Viktor dr., Deák Pál, Ditrői Mór, Dobál An-
tal, Dörgő Albert, Ejszaki Károly Esterházy
Kálmán gróf, Fejérvári Antal, Feilitzsch Ar-
thur br., Felneri Lajos dr., Ferencz József,
Ferenczy Miklós, Finály Henrik dr., Gajzágó
Manó, Gáman Zsigmond, Groisz G., dr. Groisz
Béla dr. Hájós János, Hegedűs Sándor, Hep-
pes Miklós, Hindy Árpád, Jeszenszky Sándor
dr., Korbuly Bogdán, Korbuly József, E. Ko-
vács Gyula, Kőváry László, Kőváry Ernő,
Kun Géza, Lázár István gróf, Losonczy Já-
nos, Makai István, Magyar Mihály, Mats-
kásy Pál, Megyeri Dezső, Óváry Kelemen dr.,
Palóczy Lajos, Pákey Lajos, Salamon Antal,
Sándor József, Sigmund Dezső, Szabó Gyula,
dr., Szamosi János dr., Szász Domokos, Szász
Gerő, Szekula Ákos, Székely Miklós, Szent-
györgyi István, Szentkereszty Zsigmond báró,
Szvacsina Géza, Teleki László gróf (kol-
tő), Török István dr., Tóth József, Ulár
Pál, Urbanetz Ede, Vajda Gyula dr., Weiss
Mór, Weselényi Béla báró, Weselényi Miklós
báró, Züllich István.

— **Uj gyufagyár.** Gyergyó-Szent-
Miklóson a tavaszon egy szövetezet, mely-
nek élén Urmánczy János áll, új gyufa-
gyárat állít. A gyár már jövő év szeptember-
ben megkezdí működését.

— **A milliomos örökség.** Berde
Mózesnek, az anitarius egyháza hagyott
800,000 forintot, melyet Berde Béla az
ellene tett feljelentés szerint magának akart
megkaparítani, úgy, hogy hamis tanukat fo-
gott, napok óta folyik a büntvisszat a bu-
dapesti törvényszéknél. Balonyi Imre vizsgáló-
bíró, Berde Béla kolozsvári földbirtokos ki-
vételével, a bűnpör valamennyi szereplőjét
letartóztatta, és így ejtette meg a kihallga-
tásokat. Barkóczy Emil báró, dr. Török Ár-
pád ügyvéd és Grill Lajos építész határo-
zottan tagadják, hogy ők valami bűnbanda
tagjai lennének, bár Tócsa Sámuel és Rhein
Béla, a két kórházi szolga, minderre nézve
beismert vallomást tettek. Ezek után a viz-
sgálóbíró valamennyi fogva levőt szabadlábra
helyezni rendelte, a mi ellen azonban Gagus
Gusztáv kir. ügyész sürgős felelőbeeszt adott
be a törvényszékhez. A felelőbeeszt elbírálása
véget tüntetést öszszűlt a törvényszék vádta-
nácsa. A tanács nemcsak megváltoztatta a
vizsgálóbíró végzését úgy, hogy az őt fo-
golyt tovább is vizsgálati fogságban tartani
rendelte, hanem egyáltalán annak is sültsé-
gét látta, hogy a vizsgálóbíró Berde Bélát is
nyomban letartóztassa. A mi meg is történt.

— **Karácsonyi bazár.** Az ide-
i „Karácsonyi Bazár” is mint rendezés — na-
gyon élvezetesnek ígérkezik. A rendező bi-
zottságának sikerült a város első rendű mű-
vészeit és műkedvelőit megnyerni. Kedély-
hangulatban és műsorban nem lesz hiány.
A közönségnek kedves találkozó helye ez,
hol legkedélyesebben töltheti el az estét. —
Buffetben legjobb ételek és italok olcsó ár-
ban felszolgálásra a város legszebb helyein
kéretnek fel. Eddig a következő névsort volt
szerezése a rendező bizottságának össze ál-
lítani — azokból kik az előadásban és fel-
szolgálásban részt venni ígértek: Albach
Ilona, Bauer Ilona, Babos nővérek, Bartha
Ágnes, Baróthi Margit, Bartha Ilona, Bogó
Margit, Csiky Paula, Csipkés nővérek, Csiky
Ilona, Csiky Alexandra, Csernyánszky Mar-
git, Feia Regina, Horovics Jetti, Horváth
nővérek, Körösi Flora, Lukácsy Irma, Mi-
hályi Mariska, Májor Elma, Mihály Ilona, Mák
Mariska, Máthé Szera, Mark Anna, Nagy
Ersei, Petrovich nővérek, Rácz nővérek, Szé-
les nővérek, Szombathelyi nővérek, Sándel
nővérek, Szász Mária, Szathmári nővérek,
Stern nővérek, Triska Josephin, Tauffar nő-
vérek, Veres Zelma, Weiss nővérek, Jakabfi
nővérek és Krinsky Mariska.

A rendező bizottság a következő fel-
hívást bocsátotta ki a közönséghez: „Má-
ria Valéria” árvaház egyleti választmánya tisz-
telettel felkéri emedett, hogy az által f. hó
18-19-ik napjain a városi „Redoute” helyi-
ségében rendezendő szponként hangverseny-
nyel egybekötött Karácsonyi Bazár becses
megjelenésével szerencsétlense. — Kolozsvárt,
1893. decz. A rendező bizottság nevében: Sig-
mond Dezsőné, rendező elnök.

— **Felhívás.** Azon tisztelt kisasszo-
nyokat, kik a karácsonyi bazárban részt venni
sziveskednek — tisztelettel felkérem f. hó
18-án délelőtt 11 órakor (szerdán) Szász Do-
mokosné b. király-utca 45. sz. szállításán —
előleges tanácskozással véget megjelenni. Sig-
mond Dezsőné, rendező elnök.

— **Ösv. Matskási Pálné** Koloz-
svármegye egykori közszeretében állott alis-
pánja özvegyét s Matskási Pál araszváci ün-
nök edes anyját, miként részvéttel halljuk,
tegnap este szélhűdés érte. Állapota igen
aggasztó. Őszintén obajtuk a derék matro-
na mielőbbi felgyógyulását.

— **Diákönkormányzat Kolozsvárt.**
A Magyar Diák-szövetség kolozsvári előké-

szítő bizottsága szombaton délután Herepei
Iván elnöke alatt tartott gyűlést. A tárgyal-
ta a budapesti bizottság elnökének Paros-
tics Lászlónak átiratát, a melyben egy Ko-
lozsvárt tartandó alk. országos diákkongres-
sus eszméjét pendíti meg. A bizottság: álta-
lános lelkesedéssel fogadta az eszmét s meg-
bizta az elnökséget egy részletes program
kidolgozásával, a melyet aztán pártolól fog
egy általános ifjúsági közgyűlés elé terjeszteni.
Mindenesetre érdekeltekinthetünk a kon-
gressus elébe, annyival inkább, ez lesz az or-
szág főiskolai ifjúságának első ilyenmű ösz-
szgyűlése, a melyen fontos kérdések is fog-
nak tárgyalatni mint pl. a menta academi-
ca, diák otthonok létesítése, a milleniumi ün-
nepélyekre való előkészületek stb. A kongres-
sus megtartását márczius hóra tervezik.

— **Kolozsvármegye köz. igazg.**
bizottság havi ülését ma délelőtti tartotta meg
Gyarmathy Miklós alispán elnöke alatt.
A választott tagok közül jelen voltak: Báró
Bánffy Ernő, Gyarmathy Zsigmond, P. Horváth
Kálmán, Zsigmond Ákos, Szaca-
vay Lajos, Szacsavay Sándor.

— **Eljegyzés.** Keresztény Kálmán, a
helybeli Keresztény Pál papir nagykereskedő
fia és üzletvezetője, folyó hó 10-én tartotta
eljegyzését Nyárády Margit főkepekati bir-
tokos kisasszonynyal.

— **Orvos-bál.** A medikusok is mo-
zognak már abból a célból, hogy saját jó
hírdő czégtől kimulassák magukat a far-
ságon. Alakuló gyűlést is tartottak, melyen
elnökül választották egyhangulag Halász Já-
nos, alelnökül Uray Miklós, Ziegler Ká-
roly, pénztárosul Fon Béla, ellenőrkül Ákontz
Antal Markovits Jakabot.

— **Betörések.** Az éjjel Kolozsvárt
a kétvízközi kertletben a Szamos közti Lupa-
sában és a csermalom-utczában több helyütt
ismeretlen tettesek több boltot feltörték, de
mindent észrevették őket és így nem lop-
hattak el semmit. A közbiztonsági állapotok
ott gyenge lóban állanak.

— **Egy jó könyv a villanyos-
ságról.** Szakértelemmel, gondnal, ügyesen,
érthetően, kellemes stílusban és jól rajzolt
190 ábrával szemléltetővé téve jelent meg
egy könyv a villanyosságról Kalmár Antal
posta és távirat főtitkár tollából. Szerző, ki
együttal a posta és távirat tisztképző tanfo-
lyam segéd tanára, a nagy közönség részére
csinálta ezt a könyvet, melynek háttartásában
a villanyosság mind nagyobb szerepet
játsszik. A ki könyvtől szerrel akar megismer-
kedni a villanyosság alkalmazásának ezer
meg ezerféle módjaival, olvassa el mindenki
ezt a könyvet, melyből kivonatolt ismertetést
azért nem közölünk, mert felejtől végig min-
den fejezete érdekes és tanulságos. A könyv
jutányos árban minden könyvkereskedésben
megszerezhető.

— **Koncert a színházban.** Sauer
Emil, a világhírt zongoraművész csütörtökön
fogja megtartani hangversenyt a kolozsvári
színházban. Sauer Emilről, ki jelenleg Bu-
dapestben hangversenyez, az „Egyetértés”
a többek közt a következőket írja: Sauer
Emil, a gyorsan népszerűvé vált zongora-
virtuóz, rendezte ma zongora-hangversenyt
a vigadó kistermben s el lehet mondani,
hogy azon tout Budapest jelen volt. Az óri-
ási névsort maga töltötte be a hangverseny-
ző, s már ez maga tanusodik hihetetlen fi-
zikai erejéről. Sauerrel újat mondani szinte
lehetetlen. Már legelső fellépése alkalmával
meggyeztek kritika és közönség abban, hogy
a legeslegesek között foglal helyet s ma az
elmondottakhoz csak azt lehetne hozzáfenni,
hogy tavaly óta, mikor utoljára hallottuk,
még érettebb lett művészete s előadása finom-
mabb, izlése tisztultabb. Nemcsak techniká-
ját bámuljuk e művésznak, hanem határozott
erősen kidomborodott művészi individualitá-
sát is; a gondolkodó, eszmékben gazdag em-
bert bámuljuk benné, ki merész röptében
messze-messze elhagyta kortársait. —
Hogy a legfinomabb megkülönböztetéssel
éljünk, ő nemcsak virtuóz, hanem művész is,
Mikor Sauer játszik, a hallgató elfelejti sző-
dőt, páratlan gyakorlottságát csodálni és
természetesen tartja akadályt és nehézséget
nem ismerő technikáját, mint olyan dolgot,
mely másképp nem is lehet, de annál inkább
áll az előadó művész varázsa alatt ki a leg-
igénytelenebb apróságok is valami csodás
bűbájt tud adni, melyet meg nem ununk
soha s melyet elhallgatnánk soká — soká. Nem
ama virtuózok sorából való, kik programjukat
több vagy kevesebb kéz- fejlődálásokkal ledö-
römbölik, arcuk verejtékében keresve meg így
kényerűket, hanem zongorázó poeta, ki magával
ragadja hallgatóit ismeretlen lelki világba és
zenéje mint tündérmese a gyermeke szívébe
belevés, belehízelgi magát hallgatóinak szívébe.
Már befektette darabját, már nem játszik s a
közönség alig mer tapolnani, annyira hatása
alatt áll a hallgatónak és szinte fél, hogy
tapsaival elzúti azt az állomkőpet, melyet a
művész eléje varázsol. Ez a valódi, az igazi
művészet, mely nem akar perocnyi diadalt,
hanem hosszú időre való hallgatóinak lelkébe
a lángszét, az idealista alkotásának emléket.

— **Eljegyzés.** Székely László torda-
szentlázslói fiatal tehetséges állami iskolai ta-
nító, tegnap tartotta eljegyzését szűk családi
körben Nagykeszoni Mihály Irma szentlázslói
m. k. postamesterrel, Mihály Elek kolozsvári
erdőigazgatósági hivatalnok fiatal és bájos
hajadon leányával.

— **Az E. M. K. E. irodalmi**
szelektálása f. hó 12-én d. e. 10 órakor
az E. M. K. E. főtthári hivatalában ülést
tart. Ez ülésre a szakosztály tagjait tiszte-
lettel meghívjuk. Kolozsvár 1893. decz. 9-én
gr. Kun Géza elnök.

— **Uj vasut-megnyitás.** A ko-
lozsvári erdőigazgatóság kerületében a dob-
resti államerdők fa-anyagának kiszállítá-
ára gőz-erőre alkalmazott keskenyágú vasu-
tat építettek, mely a terep viszonyok és
építési nehézségek tekintetében páratlan ed-
dig Ausztria-Magyarországban és emlékeztet
a semmering vasútra. A vasut magas hid-
jaival, mely bevágásaival, merész kanyaru-
lataival, meredek és magas sziklafalaival az
erdélyi erdőbirtokosoknak mintául szol-
gálhat arra, hogy miképen lehet nehéz föld-
rajzi viszonyok által elzárt birtokok termé-
nyeinek kiaknázására közlekedési eszközt te-
remteni. A vasutat Jiraszek és Krausz buda-
pesti építési vállalkozó cég készítette. Kö-
zelebről történt a vasut múltan rendőri be-
járása, Lábán József főfelügyelő vezetésével
alatt. A kolozsvári erdőigazgatóságot br. Fei-
litzsch Arthur erdőigazgató és Mjaskovszky
Károly m. k. erdőmester képviselte. Képvi-
selve volt a bejárásan Bihar megye, az állam-
vasutak igazgatósága, pálya fenntartási osz-
tálya, kolozsvári tüzeltvezetősége, a nagy-vá-
radi tüzelt kezelősége a belényesi osztálymér-
nöke és a nagyvárad belényesi vaskohi h.
és vasut igazgatóságának képviselői. A 17
kiló méter hosszú pályát, mely 14 m. magas
hidakon, mészaköbe mély bevágásokon vezet
keresztül, minden tekintetben szilárdan és
helyesen épültnek találta a bizottság. A pá-
lya végpontján a vida rét állomáson a m.
csékei r. kath. és a g. k. lelkesek a pályát
megáldották, s mind a kath., mind a nem
egyesült g. k. pap magyar beszédet tartott.
A bizottságra mely bonyomást tett a g. k.
pap hazafias szellemű beszéde. Megnyitás
után Darvas Imre cég igazgató lakásán ke-
délyes bankett várta a vendégeket. A jó ked-
vet fokozta Koczé kolozsvári zenekarának játé-
téka.

— **Asszonycsereklő szekta.** Dela-
ware, északamerikai államban nemrég egy
vallásos szekta alakult, a mely széles alapon
tűzi az asszonycsereklőt. Tagjai is csupa nő em-
berek. Pompás templomokban, papjuk asgise
alatt, csereberélik feleségeiket, ha már ráun-
tak. Papjuk ingyen oldozza fel őket a házasa-
tárai ekkor alól a ingyen is esketi össze az új
párokat. A szekta hívei csodálatos szerény-
séggel szenteknek és büntelenszéknek hívják
magukat.

— **Pável püspök lemondása.**
Pável nagyvárad püspök lemondásának a hi-
réről már megemlékeztünk lapunkban. E hírt
most a püspök maga erősítette meg a nagy-
várad „Szabadság” egyik munkatársa előtt
tett kijelentésével. A püspök saját kijelentése
szerint már régebben beadta lemondását, az-
zal indokolta azt, hogy öreg és szívbaiban,
valamint nagyfokú idegban szenved s egész-
ségi állapota az utóbbi hónapok alatt nagyon
megrendült. Panaszkodott, hogy sem a ma-
gyar, sem az oláh sajtó nem hagyják béké-
ben, félremagyarázzák minden tétét, minden
szavát. Most agg korára a békét keresi csak.
„Ne irjanak fölőlem. Azt a rövid időt, a mi
még számomra hátra van, hadd élhessem át
csöndben” ezzel bocsátotta el magától a
püspök látogatóját.

— **Kísérletek kolerabaczi-
lusokkal.** A kieri egyetemen a bécsi,
berlini és müncheni klinikák mintájára szin-
tén kísérletek tettek élő emberen koleraba-
cillusokkal, azonban még eddig a koma-
bacillusok lenyelése után semmi rosszullet nem
jelentkezett azoknál, a kik magukat a kísér-
leteknek alávetették, addig Kieve többben
belehaltak a veszélyes kísérletezésbe. Eddig
az orvosok csak önmagokon próbálták meg a
szereket, senkinek sem volt kifogása az el-
járás ellen; tisztelettel hajolt meg a világ a
tudomány vértanui előtt, de semmiesetre sem
lehet helyesebb, hogy a kísérletekre a tudomá-
nyon kívül álló embereket használnak föl.
Ebben az esetben enyhítő körülmény a ki-
sérletező orvosokra nézve az, hogy önkény-
telmentkezett embereken próbálták ki a koler-
abacillusok hatását, a mely ez esetben ha-
lalos volt. A halalos kimenetelt kísérletező-
sek most újabb fegyverrel szolgálhatnak a ba-
cillusok tanának ellenségei ellen, a kik azt
állítják, hogy e mikrobák nem idéznek elő
semmiféle bajt.

— **A tenger halottai.** Az őszi vi-
harok újabb, megrendítő szerencsétlenséget
okoztak a hollandiai partokon. Mint egy ameri-
dami távirat jelenti, néhány nap előtt
roppant hóvihár dühöngött a Wadden-sziget-
eken. A szigeten lakó szegény halászok ép-

pen tengerre szálltak, a mikor n vihar meg-
lepte őket s rövid idő alatt széttépet vitor-
lákkal, tört árbocokkal hanyódtak a bárkák
a fellázadt hullámokon s a vihar végével a
tizenhárom hajó közül kilencz zátonyra ke-
rült, négy pedig elstyedt. Az elstyedt ha-
jókkal huszonkét férfi vészett a tengerbe, míg
a zátonyra vetett bárkák hajósi közül negy-
venheten megmenekültek, de kényerűket ezek
is elvesztették, mintán hajóik tönkre mentek.
A vihar halottai után tizenhárom özvegy s
huszonkilencz árva maradt. Az a nélkül is
szegény szigeti lakókat e vihar a legnagyobb
nyomorba juttatta.

— **A csár uj díszvonata.** A bor-
kii katasztrófa alkalmával tudvalevőleg ro-
mokkal zuzódott a csár külön udvari vo-
nata, a helyett építettek most egy új fedett
folyósóval összekötött vonatot, mely több
kocsiból áll, s csakis külföldi utazásokra
fog szolgálni. A vonat a napokban próbatut
tett Kopenhágába, abból a célból, hogy
megkísértsék, vajjon áll lehet-e vinni a vo-
natot a nagy Belten.

— **6 éves sportsmann.** Angliá-
ban egy hat éves fiúcska Brightonból Croy-
denig ment biziqlin, alig 5 óra alatt téve
meg 70 kilométert.

— **A tenger és az olaj.** Régtől
fogva szokás a háborgó tengeri olajjal csit-
títani, a mi korántsem eredménytelen törek-
vés, mint ezt az idén is több hajós bizo-
nyítja. Így a „Scandia” nevű német gőzös
kapitánya, Kopff, konstátálja, hogy hajója
Hamburgból Filadelfiába menet több heves
vihart kiállott, mert a hajóról olajat és szap-
panosvizet öntöttek a hullámokra. Ugyane-
ről tanuskodik a Towrei nevű amerikai brigge
parancsnoka.

LEGUJABB.

(Az Ellenzék eredeti táviratai.)

Országgyűlés.

Budapest, decz. 11.

A képviselőház mai ülésén Ugron
Gábor lelkes szavakban indítványozza, hogy
a francia kamarának, a merénylet miatt a
ház fejezze ki rokonszenvét.

Indítványozza továbbá, hogy ama kül-
delmekben melyet a franciák az alkotmá-
nyosság elenségeivel, az anarkista gonosz-
vókkal vivnak, solidarisanak valljuk velük ma-
gunkat.

Horánszky és Darányi képviselők ha-
sonlóan meleg szavakkal pártolták az in-
dítványt.

Az elnök kimondta egyhangú jegyző-
könyvi konstatálását az esetnek.

Ezután letárgyalták az összes kisebb
javaslatokat.

A bomba-merénylet.

Páris, decz. 11.

A bomba merénylet tettesét ma el-
fogták.

A merénylő neve Vaillant Ágost, a ki
egész hetykén bevallotta tettét.

Vallomása szerint a bombát csak a par-
lament elnökének szánta.

A bomba ledobását a következőleg ad-
ta elő:

Midőn a bombát ledobtam, egy előttem
ülő hölgy, kire támaszkodtam, megmozdult
s így keze félrebillenve megérintette a
bombát.

A pokolgép ezért még fent állt s
oromat teljesen leszakította.
Vaillant eleinte Marchal nevet diktált be,
a kihallgatási jegyzőkönyvbe.

Tényleg 2 lakása van, egyik Marchal,
másik Vaillant nevében kivéve.

Az utóbbi lakásán több olyan szegyet
találtak, a milyen a bombában volt.

Ezenkívül egy fazekat találtak, mely
pokolgéppé volt átalakítva.

Összeesküvés a csár ellen.

Budapest, decz. 11.

A „Patriot” pétervári táviratát közöl
mely szerint egy nagy összeesküvést fedez-
tek fel. Az összeesküvők a csár élete ellen
szövetkeztek és merénylettel aharták a csár
életét kioltani.

A merénylet akkorra volt tervezve, mi-
kor a csár szánkázik a város között.

Az összeesküvők közül igen sokat el-
fogtak.

Nemzeti színház.

Kolozsvárt, kedd 1893. december 12-én.

A DOLOVAI NÁBOB LEÁNYA.

Feltöltés szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadólaptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

H i r d e t é s e k.

Sz. 1045—1893. v. k.

1211. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alóltírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a budapesti V-ik kerületi kir. járásbírószág 1893. évi 115.335. számú végzése következtében, Dr. Keleti Mór budapesti ügyvéd által képviselt Klein testvérek javára Horváth Géza ellen 44 frt 15 kr tőke s jár. erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 494 frt 58 kr-ra becsült különféle papír-árak, rajz- és iróeszközök, 1 vascassa, 1 gyorsajtó stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a városi kir. járásbírószág 12082—1893. sz. végzése folytán 44 frt 15 kr. tőke követelés s egyéb törvényes járulékaik erejéig Kolozsvárt, adós üzletében (Főter 12. szám alatt) leendő eszközzésére 1893. évi Deczember hó 12-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is el fognak adatni.

Kelt Kolozsvárt, 1893. évi november hó 26. napján.

LICHTENSTEIN JÓZSEF,
kir. jbrósági végrehajtó.

Sz. 1085—1893. v. k.

1210. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alóltírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszék 1893. évi 3658. számú végzése következtében, Dobál Antal ügyvéd által képviselt Kolozsvári Hitelbank javára Horváth Géza és Stratzing Gusztáv ellen 400 frt s jár. erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás után f. évi május hó 1-ő s következő napján lefoglalt és 1155 frt 95 kr-ra becsült szoba-butorok, gyorsajtó, bútók, papír-árak, könyvek, állványok stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a városi kir. járásbírószág 12311—1893. sz. végzése folytán 400 frt tőke követelés s egyéb törvényes járulékaik erejéig a helyszínen és pedig az 1—58. t. alattiak alperesek lakásán Kolozsvárt, külmönstör-utca 17. sz., az 59—117. t. alattiak pedig Főter 12. sz. alatt leendő eszközzésére 1893. évi Deczember hó 22-ik és következő napjainak délelőtti 10 órától délutáni 2 óráig terjedőleg határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében, készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is el fognak adatni.

Kelt Kolozsvárt, 1893. évi deczember hó 4. napján.

LICHTENSTEIN JÓZSEF,
kir. jbrósági végrehajtó.

H I R D E T M É N Y.

Egy Maros-Ujvártt építendő
nagy iparvállalathoz szükséges
nagyobb mennyiségű

építési anyagok,

u. m. kövek, téglák, fák stb.

reflectánsok felhivatnak abbeli ajánlatukat alóltírtthoz beküldeni:

1209. (1—3)

WALLERSTEIN M.
mérnök.

Jó száraz usztatlan

TÖLGY TŰZIFA

Kolozsvárig szállítva vagononként m. mársája
csak 44 és 48 forint.

Nemkülönbön tölgyfa pallók. Skárt talpfák,
küllők, építkezésekhez való faragott fenyőfák,
zsandelyek, stukaturfák, szőlő csap karók
szintén a legolcsóbban beszerezhetők:

Kiss Károly-nál,
B.-Hunyadon.

1121. (7—12)

Kerestetik a Mezőségen
egy jó minőségű

300—400 holdas birtok

haszonbérbe.

Ajánlatok P. A. jegy alatt az „Ellen-
zék” kiadóhivatalába küldendők.

1195. (2—3)

„THE GRESHAM” ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG LONDONBAN.

Magyarországi fiók: Ausztriai fiók:
Budapest, Ferencz József-ter 5-6., Bécs, Gisellastrasse
a társaság házában. 1. sz. alatt,
a társaság házában.

A társaság vagyona 1891. évi június 30-án Frk. 117,550.797—
Évi bevétel biztosítások és kamatból 1891.
évi június 30-án „ 20,725.259—
Kifizetések biztosítási és járadéki szerződé-
sek s visszavásárlások után a társaság
fennállása óta (1848.) „ 249,311.449—
A legutóbbi tizenkét havi üzleti idő alatt
a társaságnál „ 61,372.000—
értékig nyújtattak be ajánlatok, miáltal
a társaság fennállása óta benyújtott aján-
latok összértéke „ 1,728,184.555—
értékre megy. — Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek
alapján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá ajánlatokkal díj-
mentesen szolgálnak Erdély minden nagyobb városá-
ban az ügynök utak és az erdélyi vezérügynökség
Kolozsvárt, Belső-utca 5., 7. sz. 1152. (—x)

A maros-vásárhelyi takarékpénztár igazgatósága

a betéti kamatlábat
1894. évi Január hó 1-től kezdve
5 százalékbán állapítja meg.

M. Vásárhelyt, 1893. deczember hó 7.

1208. (1—10)

Maros-vásárhelyi takarékpénztár
részvénytársaság
IGAZGATÓSÁGA.

Tízétt kölesömös. — Részvényesek nincsenek.
Az összes nyereség a biztosítottak
javára esik.

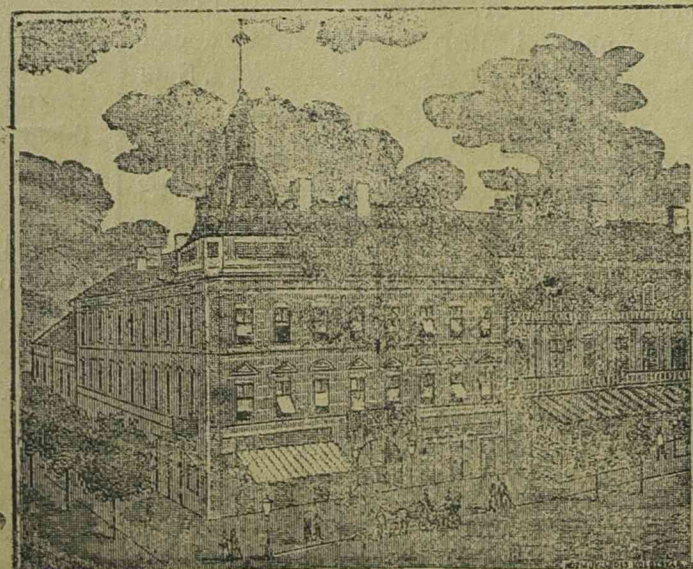
A legnagyobb és leggyorsabb
pénzügyi a világon.
Biztosítási alapja
907 millió
frank.

„THE MUTUAL”
NEW-YORKI ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG
ALAPÍTOTT 1843.
Biztosít
omberőletet
legtöbbször és leg-
előnyösebb
módozatok szerint.
Prospektusokkal és tisztelettel felvilágo-
sításra szolgál az
Erdélyrészi aligazgatóság,
Kolozsvárt, Belső-utca 18. sz. alatt.

Kolozsvár főtere egy szép épülettel gasdagodott a régi „Pannónia” vendéglő
egész újonnan történt kiépítése által. Ez épület ma mind kívülről, mind belülről a
modern igényeknek minden tekintetben megfelel és

„KÖZPONTI SZÁLLODA”

ezim alatt a figyelmével mindenre kiterjedő tulajdonos NAGY GÁBOR
vezetése alatt áll.

Az utazók és
vendégek kényel-
mére modern
berendezésű ven-
déglőben minden
rol gondoskodva
van. Külön termek
kisebb nagyobb
társas összejöve-
telekre, bankette,
clisz terem
nagyobb ünnep-
lyekre. Az utazók
részére kényelem
mel berendezett
vendégszobák
vannak. Az árak
ez elsőrangú ven-
déglőben szolidak.
A kiszolgálás
kitűnő. A város
minden részébe
telefon összeköt-
tetése van.
182 (28—x)

Üzlet áthelyezés!

Van szerencsém mely tisztelettel a nagyródmű közönség be-
cses tudására hozni, hogy a Főter 18. szám alatt volt
férfi és női fodrász-üzletemet

átteletem

Belmonostor-utca 10. sz. (Paget-féle) házba.

Midőn a nagyródmű közönségnek eddigi pártfogásáért a leg-
hálásabb köszönetet mondom, kérem azt ez új és a kor igényeinek
teljesen megfelelő és megnagyobbított üzlettemmel szemben is.

Bátor vagyok különösen azt igen tisztelt vendégeimnek tuda-
mására hozni, hogy nagy súlyt fektettem az egészségügy szem-
pontokra, melyek hivatva lesznek az annyira elterjedt haj, szakáll
és bőrbetegségek terjedését megakadályozni.

Mindennemű hajmunkák, ugy kül- és belföldi illat-
szerek jutányosan kaphatók mindig.

Becsst pártfogásért esedez:

SCHMIDTMAYER LAJOS,
férfi és női fodrász.

1126. (7—x)

A legkitűnőbb ásványvizek anyaföldjének
a székelyföldnek kincses terméke!

„REPÁTI”

legtisztább égvényes gyógy-savanyuvíz,

mely pártfogul szerencsés vagy összetétele és rendkívül dús, sleg között svéd-sav
tartalma folytán, ritkítja pártját a kontinenson.

Első rangú gyógyital

különösen emésztési és vizeleti nehézségeknél, vese és gyomorfájásokban, gyuladé-
sok és közvényes bántalmaknál; mely betegségek ellen a „repáti” ásványvíz
használatát megbecsülhetetlen értékű s a legmesszebb menő figyelemre méltó.

Legfelségesebb ízű, legégszesegebb borvíz,
mely tekintetben is a „repáti” ásványvíz mellett, a forgalomban levő ásványvizek
legtöbbször határozottan eltrátnak.

A „repáti” ásványvizet mint ritka természeti kincset tehát, ugy is mint a
belsőszervezet betegségei ellen legjellemesebb, leghatásosabb s egyszerűsége legol-
csóbb gyógyító szert, ugy is mint pártatlan élvezeti italt (igen jeles orvosi bi-
zonylatok), valamint a gyakorlatból merített magántapasztalatok alapján minden
célúdatos elfogulatlan ivónak rendes használatára a legmegelőgben — felkille-
rettel ajánlhatom.

Mindig friss töltésben kapható Kolozsvárt: Misselbacher,
Herczeg Albert, Kónya és Hirschfeld Sándor uraknál, a gyógyszer-
tárakban és minden nevezetesebb vendéglőben.

Kiváló tisztelettel

a „repáti” gyógyforrás kezelője:

GYÖRGY JÓZSEF,
Közd.-Vásárhelyt (Háromszéknygye.)

1044. (20—75)

MATUTSEK JÓZSEF

27. év óta megalapított

férfi-, női- és gyermek cipész-üzlete

Kolozsvárt,

Főter 22-ik szám alatt,

a volt HUTFLESZ-féle üzlethelyiségben.

Megrendelések beküldött mérték vagy lábbell minta után a legjobb
anyagból és dívat szerint, lehetőleg gyorsan teljesítettnek.
781. (33—x)